

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 199/2025-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/170/2023 z 26. novembra 2024 takto

rozhodol:

- Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/170/2023 z 26. novembra 2024 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/170/2023 z 26. novembra 2024 **zrušuje a vec vracia** Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.
- Najvyšší súd Slovenskej republiky **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jej právnej zástupkyňi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Uznesením č. k. II. ÚS 199/2025-9 zo 16. apríla 2025 ústavný súd prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky, doručenú ústavnému súdu 19. februára 2025, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/170/2023 z 26. novembra 2024, ktoré navrhuje zrušiť, vrátiť vec na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľka je žalobkyňou v konaní o náhradu škodu na zdraví, ktorá je vedená na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 8C/3/2020. Okresný súd žalobu sťažovateľky výrokom I zamietol a výrokmi II a III rozhodol o nároku na náhradu trov konania (ďalej len „rozsudok okresného súdu“).

3. O odvolaní sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu krajský súd rozhodol tak, že výrok I ako vecne správny potvrdil a výroky II a III zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

4. Proti rozsudku krajského súdu v časti, ktorým potvrdil zamietnutie žaloby, sťažovateľka podala dovolanie z dôvodu podľa § 431 Civilného sporového poriadku [(ďalej aj „CSP“); argumentujúc vadou podľa § 420 písm. f) CSP], ako aj podľa § 432 CSP v judikatúrnej situácii predpokladanej v § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolanie sťažovateľky najvyšší súd napadnutým rozhodnutím odmietol ako neprípustné.

5. Sťažovateľka veľmi stručne v ústavnej sťažnosti argumentuje o porušení ňou označených základných práv tým, že jej dovolanie bolo vyhodnotené ako neprípustné a najvyšší súd nedal sťažovateľke odpoveď na ňou tvrdenú objektívnu zodpovednosť žalovaného za škodu na zdraví, ktorú utrpela.

II.

Vyjadrenie najvyššieho súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

II.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

6. Najvyšší súd k ústavnej sťažnosti zaujal stanovisko podaním sp. zn. Cpj 129/2025 zo 16. júna 2025 (ďalej len „stanovisko najvyššieho súdu“).

7. Najvyšší súd v doručenom stanovisku uvádza, že napadnutým rozhodnutím odmietol dovolanie sťažovateľky podľa § 447 písm. c) CSP vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP z dôvodu, že v postupe odvolacieho súdu nezistil nedostatky, ktoré by odôvodňovali záver, že by ich bolo možné považovať za svojvoľné. Rovnako sa dovolací súd nestotožnil s námietkou sťažovateľky o nedostatočnosti odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu.

8. Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia dovolací súd odmietol dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP s tým, že sťažovateľka nevymedzila dovolací dôvod v súlade s § 431 až § 435 CSP.

II.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

9. Obec Beluša ako zúčastnená osoba vo svojom vyjadrení zo 16. júna 2025 uviedla, že k žiadnemu zásahu do ústavne garantovaných práv sťažovateľky vydaním sťažnosťou napadnutého uznesenia nedošlo a podľa jej názoru ani potenciálne dôjsť nemohlo. Zúčastnená osoba ďalej poukazuje na to, že v ústavnej sťažnosti sťažovateľky absentuje konkrétna argumentácia, ako vydaním napadnutého uznesenia došlo k porušeniu sťažovateľkou označených práv, pričom argumentáciu sťažovateľky vníma v rovine nespokojnosti s rozhodnutím najvyššieho súdu. Uvedený názor zúčastnená osoba zastáva z dôvodu, že podľa jej názoru sťažovateľka v podanej sťažnosti neuviedla, akým spôsobom a akou nesprávnou aplikáciou konkrétneho právneho predpisu malo dôjsť k porušeniu čl. 46 ústavy,

a rovnako tak sťažovateľka neuviedla správne právne posúdenie, ktoré mal najvyšší súd zaujať, čo samo osebe predstavuje dôvod na nevyhovenie ústavnej sťažnosti.

10. Obec Beluša ďalej uvádza, že najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí poskytol odôvodnenie k argumentácii sťažovateľky o objektívnej zodpovednosti obce Beluša za stav chodníka s dôrazom na to, že právna otázka na účely § 421 ods. 1 písm. b) CSP vo vzťahu k objektívnej zodpovednosti obce nie je prípustnou otázkou. Preto podľa zúčastnenej osoby právna otázka nemôže byť ani predmetom prieskumu v konaní o ústavnej sťažnosti.

11. K § 420 písm. f) CSP obec uvádza, že pokiaľ by sa aj krajský súd nedostatočne vyjadril k objektívnej zodpovednosti, čo obec popiera, tak taký zásah by nepredstavoval podstatný zásah do práva sťažovateľky na súdnu ochranu.

12. Zúčastnená osoba v závere navrhla, aby ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovел a zaviazal ju nahradiť obci Beluša trovy konania pred ústavným súdom.

13. Intervenient vystupujúci na strane zúčastnenej osoby sa ani ku dňu rozhodnutia o ústavnej sťažnosti sťažovateľky k tejto nevyjadril.

II.3. Replika sťažovateľky:

14. Sťažovateľka v replike k vyjadreniu najvyššieho súdu a zúčastnenej osoby uvádza, že na podanej ústavnej sťažnosti zotrúva v celom rozsahu a žiada jej vyhovieť.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

15. Podstatou argumentácie sťažovateľky je porušenie ňou označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté ako neprípustné.

16. Ústavný súd v úvode zdôrazňuje, že nie je ďalšou opravnou inštanciou všeobecných súdov, preto mu neprináleží preskúmať a hodnotiť správnosť záverov všeobecných súdov, pokiaľ neatakujú ústavnoprávnu rovínu. Do pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

17. Sťažovateľka odôvodnila porušenie svojich základných práv odmietnutím dovolania v časti ňou tvrdenej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP tým, že najvyšší súd nevyhodnotil objektívnu zodpovednosť žalovanej, ktorá vyplýva z § 9a ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „cestný zákon“), a, naopak, vytkol sťažovateľke porušenie § 53 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov tým, že nepoužila prechod pre chodcov. Oponuje tým, že keďže sa potkla o obrubník z dôvodu závady v schodnosti tohto chodníka, mal najvyšší súd vyhodnotiť objektívnu zodpovednosť žalovaného a následne sa zaoberať liberačnými dôvodmi tam stanovenými, ktoré, ako sťažovateľka zdôrazňuje, žalovaná nepreukázala, čím je daná jej objektívna zodpovednosť za škodu na zdraví sťažovateľky.

V skutočnosti argumentuje nesprávnym právnym posúdením, ktoré v rámci vady podľa § 420 písm. f) CSP nie je možné namietat'. Keďže ústavný súd je viazaný argumentáciou sťažovateľky, konštatuje, že v tejto časti sťažovateľka neprodukuje potrebnú argumentáciu a nekonfrontuje nesprávnosť, a tým neudržateľnosť záverov dovolacieho súdu o absencii vady zmätočnosti. V uvedenom postupe dovolacieho súdu ústavný súd nevzhladá pochybenie zasahujúceho do sťažovateľkou označených základných práv.

18. Ústavný súd sa následne zameril na udržateľnosť záverov dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania v časti tvrdeného nesprávneho právneho posúdenia veci s odôvodnením, že sťažovateľka nevymedzila dovolací dôvod v súlade s § 431 až § 435 CSP.

19. Najvyšší súd svoj názor o absencii vymedzenia právnej otázky (po úvodných všeobecných východiskách, body 25 až 31 napadnutého rozhodnutia) zhrnul v bode 32 napadnutého rozhodnutia tak, že *„Dovolateľka poukázala na nesprávny právny názor odvolacieho súdu, keď vylúčil objektívnu zodpovednosť žalovaného podľa § 9a ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb., ktorý nepreukázal, že nebolo v medziach jeho možnosti závalu na chodníku odstrániť, alebo na ňu predpísaným spôsobom upozorniť, ktoré po právnej stránke považovala za mylné a bola názoru, že žalovaný objektívne zodpovedá za škodu, ktorej príčinou bola závala v schodnosti chodníka tak, ako to bolo ustálené znalcom Ing. Marcelom Jancom.“*. Takto formulovaná otázka podľa názoru najvyššieho súdu nenapĺňa charakter otázky zásadného právneho významu, ale predstavuje len nesúhlas dovolateľky s vyhodnotením dokazovania (skutkového stavu), ktorý uplatnila už v rámci preukazovania prípustnosti z hľadiska § 420 písm. f) CSP, a je zrejmé, že dôsledne nerozlišuje predpoklady prípustnosti dovolania. Dovolací súd nemôže prehodnocovať závery, ktoré prijali nižšie súdy z hľadiska skutkového stavu, na základe ktorého ustálili, že nedošlo k objektívnej zodpovednosti žalovaného za úraz, ktorý utrpela žalobkyňa. Správnosť svojho postupu videl aj v poukaze na rozhodnutia ústavného súdu (I. ÚS 215/2022, I. ÚS 115/2020). Najvyšší súd uzatvára, že realizácia dovolacieho prieskumu by sa priesčila nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému § 421 ods. 1 CSP, v nadväznosti na čo by došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

20. Dovolacia argumentácia sťažovateľky k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci je síce nekonzistentná, ústavný súd však je toho názoru, že odmietnutie meritórneho prieskumu bolo nenáležité.

21. Ako už ústavný súd skôr judikoval, je potrebné, aby sa dovolací súd v prvom rade aktívne pokúsil z textu dovolania vyabstrahovať právnu otázku. Ide o to pokúsiť sa autenticky porozumieť dovolateľovi – jeho textu ako celku, ale na druhej strane, nemožno dotvárať vec na úkor procesnej protistrany. Ide o dialóg, ale nie o právnu pomoc. Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu dovolacej otázky (I. ÚS 336/2019, III. ÚS 223/2021). Až následne možno posúdiť, či (i) od posúdenia tejto otázky záviselo napadnuté rozhodnutie a (ii) ide o niektorú zo situácií predpokladaných v § 421 ods. 1 CSP.

22. Hoci dovolacia otázka nebola sťažovateľkou vymedzená explicitne formulovaním otázky, ústavný súd je toho názoru, že dovolací dôvod bol vymedzený v súlade s § 432 CSP. Z textu dovolania sťažovateľky sa podľa názoru ústavného súdu dá vyabstrahovať vytýkané nesprávne

právne posúdenie právnej otázky, a to, či možno pri objektívne existujúcom chybnom stave chodníka (a teda pri porušení povinnosti obce udržiavať chodník bez závad v schodnosti) za súčasného zavinenia vzniku škody poškodeným vylúčiť zákonom (§ 9a ods. 3 cestného zákona) stanovenú objektívnu zodpovednosť obce. Sťažovateľka v nadväznosti na uvedené podľa názoru ústavného súdu predostrela aj správne posúdenie tejto právnej otázky, keď v dovolaní uvádza, že za uvedených okolností nemohlo byť ustálené jej výlučné zavinenie vzniku škody, ktoré by pripúšťalo vylúčenie objektívnej zodpovednosti (pozri napríklad bod 32 nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 184/2023). Vzhľadom na uvedené je záver najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania v časti namietaného nesprávneho právneho posúdenia pre ústavný súd neudržateľný, porušujúci základné právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie.

23. K odôvodneniu napadnutého rozhodnutia v časti, že sťažovateľka žiada prehodnocovať závery, ktoré prijali nižšie súdy z hľadiska skutkového stavu, na základe ktorého ustálili, že nedošlo k objektívnej zodpovednosti žalovaného za úraz žalobkyne (bod 17 a nasl. napadnutého rozhodnutia), ústavný súd dodáva, že skutková otázka súvisí s ustálením toho, „čo sa stalo“, a úvahy a závery súdu o tom, „čo z toho, čo sa stalo, vyplýva podľa práva“, sú posudzovaním právnych otázok (m. m. pozri aj III. ÚS/97/2022). V napadnutom konaní sťažovateľka nežiada revíziu skutkových záverov, ale namieta právne posúdenie týchto skutkových zistení spočívajúcich v neaplikácii § 9a ods. 3 cestného zákona napriek skutočnosti, že bola konštatovaná závada v schodnosti chodníka. Inými slovami, namieta správnosť právneho záveru o jej výlučnom zavinení vzniku škody na jej zdraví (ktoré ako všeobecný liberačný dôvod vylúči objektívnu zodpovednosť obce za škodu) pri závade v schodnosti chodníka bez toho, aby označený škodca preukázal osobitný liberačný dôvod na zbavenie sa objektívnej zodpovednosti, stanovený právnou normou.

24. K výhrade najvyššieho súdu k nenaformulovaniu právnej otázky sťažovateľkou v rovine otázky zásadného právneho významu ústavný súd poukazuje na to, že znenie § 421 ods. 1 CSP nevyžaduje ako podmienku prípustnosti dovolania, aby predmetná právna otázka spĺňala aj podmienku „zásadného právneho významu“ (pozri IV. ÚS 479/2020).

25. Sťažnostná argumentácia sťažovateľky atakujúca ústavnú udržateľnosť postupu najvyššieho súdu pri posúdení jej dovolania v časti dovolacieho dôvodu podľa § 432 CSP ako neprípustného, v dôsledku čoho nebolo dovolanie meritórne preskúmané, je teda opodstatnená. Preto ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľky vyhovel (bod 1 výroku nálezu).

26. Po zrušení a vrátení veci (bod 2 výroku nálezu) bude úlohou najvyššieho súdu opätovne posúdiť dovolanie sťažovateľky podľa § 432 CSP v judikatúrnej situácii predpokladanej v § 421 ods. 1 písm. b) CSP a podľa záveru dovolacieho súdu o jeho (ne)dôvodnosti o ňom rozhodnúť. Úlohou dovolacieho súdu bude tiež zaujať stanovisko k argumentácii sťažovateľky týkajúcej sa kvalifikácie chodníka ako staveniska (§ 1 ods. 1 a 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 369/2006 Z. z. o technických požiadavkách na výkon motorov motorových vozidiel).

IV.

Náhrada trov konania

27. Ústavný súd priznal sťažovateľke [§ 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej

len „zákon o ústavnom súde“) náhradu trov konania pred ústavným súdom v celkovej sume 949,17 eur (bod 3 výroku nálezu).

28. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur. Sťažovateľke ústavný súd priznal náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti), čo predstavuje 742 eur, spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) predstavuje náhrada trov 771,68 eur. Ústavný súd vypočítanú náhradu trov sťažovateľa zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty vo výške 23 %, pretože právna zástupkyňa sťažovateľa je platiteľom tejto nepriamej dane. Náhrada trov so zvýšením o 23 % DPH predstavuje celkom 949,17 eur.

29. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je najvyšší súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

30. Keďže podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde neráta s náhradou trov konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú zúčastnenej osobe, bolo bez právneho významu zaoberať sa návrhom zúčastnenej osoby.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu